

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія культури
Кафедра режисури**

**Програма
та навчально-методичні матеріали
ПРАКТИКА НАСКРІЗНА**

*галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
освітній рівень «Магістр»
освітньо-професійна програма
«Сценічне мистецтво»*

**Харків
2021**

УДК
ББК

Розробники:
заслужений діяч мистецтв України,
кандидат мистецтвознавства, професор
Сергій ГОРДЄЄВ;
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри режисури
Харківської державної академії культури
Світлана ШУМАКОВА

Практика наскрізна: програма та навч.-метод. матеріали, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 026 «Сценічне мистецтво», освітн. рівень «Магістр», освітньо-проф. програма «Сценічне мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [розроб. Сергій ГОРДЄЄВ, Світлана ШУМАКОВА]. — Харків : ХДАК, 2021. — 58 с.

Представлена наскрізна програма узагальнює й систематизує уявлення щодо організації навчальної практики, орієнтованої на професійно-практичну підготовку здобувачів вищої освіти рівня «Магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво».

Наскрізна програма практик – основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст, форму та послідовність проведення практик для магістрантів; нею поєднується три різновиди навчальних практик: виробнича, педагогічна та науково-дослідницька.

Дане видання вміщує програму практики наскрізної, структуру курсу, завдання та методичні вказівки для здобувачів вищої освіти, рекомендовану літературу та інформаційні ресурси, вимоги до заліку, пакет додатків з документацією до практик освітнього рівня «Магістр» тощо.

©Харківська державна академія культури, 2021 р.
© Шумакова С., 2021 р.

Опис наскрізної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Календарний розподіл практик: виробнича — 1-й курс (2-й семестр); педагогічна — 1-й курс (2-й семестр); науково-дослідницька — 2-й курс (3-й семестр)</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво»</p> <p>Освітній рівень «Магістр»</p>	<p>Очна форма навчання</p>	
<p>Загальний обсяг практик (навчальних годин): виробнича – 270; педагогічна – 60; науково-дослідницька – 180.</p> <p>Вид контролю – залік.</p>	<p>Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»</p> <p>Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»</p>	<p>Практичні заняття (години)</p>	<p>Самостійної роботи здобувачів вищої освіти (години)</p>
		<p>Виробнича – -</p>	<p>Виробнича – 270</p>
		<p>Педагогічна – 22</p>	<p>Педагогічна – 38</p>
<p>Науково-дослідницька – 180</p>	<p>Науково-дослідницька – 180</p>		

1. Мета та завдання

У професійній підготовці творчих кадрів особлива роль відводиться навчальній практиці, яка є невід'ємною частиною навчально-виховної роботи і основним сполучним етапом між творчою підготовкою та самостійною роботою майбутніх режисерів театралізованих вистав і свят.

Дана наскрізна програма всіх видів навчальних практик відповідає Закону України «Про вищу освіту», інструкціям Міністерства освіти і науки України, стандартам вищої освіти України, освітньо-професійній програмі Харківської державної академії культури підготовки рівня «Магістр».

Представлена наскрізна програма узагальнює й систематизує уявлення щодо організації навчальної практики, орієнтованої на професійно-практичну підготовку здобувачів вищої освіти рівня «Магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво».

Проходження навчальної практики сприяє виявленню та розвитку у здобувачів вищої освіти організаторських здібностей, закріпленню знань і умінь, навичок, крім того, прояву самостійності, творчої активності та ініціативи.

Наскрізна програма практик – основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст, форму та послідовність проведення практик для магістрантів; нею поєднується три різновиди навчальних практик: виробнича, педагогічна та науково-дослідницька.

Мета проходження практики полягає в перевірці професійної готовності майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності, оволодіння професійним досвідом; виробничого, викладацько-педагогічного та науково-дослідницького процесів. Практики покликані сформувати професійні вміння, навички, компетентності, прийняття самостійних рішень в реальних умовах шляхом виконання окремих функцій і завдань, властивих майбутній професії.

Завдання практики:

- закріпити комплекс знань, отриманих в процесі навчання;
- здійснити цілісний процес, спрямований на виховання стійкого інтересу до професії, педагогічної та науково-дослідницька спрямованості особистості здобувача вищої освіти;
- поглибити теоретичні та практичні знання, уміння, навички за обраною спеціальністю, загальні засади науково-дослідної діяльності;
- розвинути здатність до науково-дослідницького пошуку, теоретичного обґрунтування професійної інформації стосовно сучасного сценічного мистецтва;
- сформувати здатність вирішення наукових завдань з аналітики фахової проблематики;

- засвоїти основи педагогічної та методичної майстерності, придбати первинний дидактичний досвід викладача, побудований на принципі зворотного зв'язку зі студентами як навчальної співпраці;
- закріпити практичні навички режисера в процесі творчої постановочної діяльності, здатність професійно здійснювати педагогічну та репетиційну роботу з виконавцями;
- виявити спроможність до організації свята та постановки вистави в театральному колективі, зокрема підготовки і проведення культурно-дозвіллєвих заходів в освітніх установах та закладах культури і мистецтва;
- сформуванати здатність керувати діяльністю колективу художньої творчості з урахуванням особливостей сучасного соціокультурного середовища;
- закріпити професійні знання, уміння і навички, необхідні для успішного здійснення режисерсько-постановочного та навчально-виховного процесів в сфері сценічної творчості;
- розвинути потребу в самоосвіті та вдосконаленні професійних знань та умінь, оволодінні, як новітніми педагогічними технологіями, так і класичними прийомами театральної педагогіки;
- сформуванати досвід творчої, педагогічної діяльності, дослідницького підходу до педагогічного та режисерсько-постановочного процесу;
- сформуванати активну позицію та професійно значущі якості особистості режисера та майбутнього театального педагога (комунікабельності, конструктивного мислення, артистизму та ін.);
- розвинути і закріпити здатність брати участь в організаційно-методичному забезпеченні, підготовці та проведенні майстер-класів і семінарів конкурсів і оглядів, свят і фестивалів у галузі художньої культури та присвяченої їй науки;
- закріпити теоретичний досвід на практиці в реалізації творчих програм у культурно-мистецькій сфері та виховати стійку зацікавленість систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

В процесі практики здобувачі вищої освіти знайомляться з роботою установи, з досвідом роботи кращих професійних та аматорських театральних колективів і виконавців різної спрямованості.

Практика здійснюється під керівництвом викладачів кафедри режисури та є спрямованою на формування цілого ряду компетентностей.

Загальні компетентності:

- знання сучасних тенденцій розвитку культурно-мистецької діяльності, специфіки театральної творчості, особливостей організації та художньо-педагогічного керівництва театральним колективом або творчою агенцією по створенню масових театралізованих заходів;

- знання структури організації освітнього, виховного і творчого процесу в театральному колективі та творчій агенції по створенню видовищно-театралізованих заходів;
- знання сутності педагогічної науки, теоретичних основ і провідних тенденцій розвитку системи театральної освіти;
- знання принципів ефективного ведення наукового пошуку, оволодіння методами наукового пізнання.

Фахові компетентності:

- демонстрація знань та укладання власних міркувань з приводу тонкощів сценічної творчості;
- володіння театальною термінологією та знання літератури за фахом;
- демонстрація своєї наукової кваліфікації, уміння вирішувати конкретні науково-практичні завдання на певному рівні професійної компетенції;
- володіння досвідом роботи в театральних колективах як режисера, асистента, організатора, актора і т.п.;
- опанування практичних навичок і вмінь, необхідних основним театральним професіям (режисер, актор, директор, сценограф та ін.).

Програмні результати навчання: володіти знаннями в галузі театрального мистецтва; орієнтуватися в теоретико-методологічних питаннях сценічної творчості; вміти розкривати сутність та логіку науково-дослідного пошуку; володіти режисерсько-постановочною технологією; визначати стиль та напрямок певного мистецького явища; аналізувати процеси сценічного мистецтва та обґрунтовувати власну думку щодо його; розуміти актуальну виразну сценічну мову з огляду на коди естетичних пріоритетів часу; критично аналізувати сценічний твір; характеризувати особливості творчої специфіки й оцінювати режисерську та акторську творчість.

2. Структура наскрізної практики

Практики здобувачів вищої освіти магістратури передбачають безперервність та послідовність їх проведення для одержання необхідного обсягу практичного досвіду та фахових компетентностей.

Структуру наскрізної практики складає розподіл за курсами видів практики:

- **виробнича — 1 курс (2 семестр);**
- **педагогічна — 1 курс (2 семестр);**
- **науково-дослідницька — 2 курс (3 семестр).**

3. Види практик

Виробнича практика

Організація практики

Виробнича практика здобувачів вищої освіти рівня «Магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво» остаточно пов'язує теоретичні знання майбутніх фахівців та викладачів фахових дисциплін з практичною роботою і є перевіркою їх готовності до самостійної роботи в умовах діяльності різних структур соціокультурної сфери.

Виробнича практика за фахом проводиться на 1-му курсі, у 2-му семестрі (загальний обсяг – 270 годин) протягом 6 тижнів і здійснюється на базі установ культури і мистецтва, театральних закладів, у яких постійно діють аматорські та професійні колективи, концертні групи та інші творчі об'єднання, що мають можливість надати студентам-практикантам необхідну матеріальну базу, творчі умови для виконання програми в повному обсязі.

У 1-му семестрі здобувач освіти повинен самостійно визначитися з базою виробничої практики та узгодити її з керівництвом практики від ХДАК.

До початку практики проводиться нарада-інструктаж, де практиканти ознайомлюються зі змістом, програмою практики та одержують необхідну документацію (*Додаток 3*).

Керівництво та контроль за роботою практикантів здійснюють провідні працівники базових установ культури і мистецтва та театральних закладів. Представник від кафедри режисури проводить заочні та очні консультації, безпосередньо бере участь у рішенні творчих проблем, що виникають в процесі проходження виробничої практики.

Для прийняття постановки або ролі здобувача вищої освіти завідуючий кафедрою режисури призначає голову приймальної комісії. До складу комісії, яку формує магістрант, мають увійти керівник від бази практики, адміністрації установи культури або театру, інші працівники культури і мистецтв, викладачі академії, режисер театру тощо (не менше 5 осіб).

Магістрант повинен за 10 днів до здавання самостійної режисерської /акторської роботи подати на кафедру режисури свій авторський режисерський сценарій з елементами постановочного плану масового театралізованого заходу /драматичної вистави або акторський ідейно-тематичний аналіз сценічного втілення ролі на рецензію. У зворотному випадку, його практична постановочна робота не може бути прийнятою за визначеним терміном.

Завідуючий визначає рецензента зі складу викладачів кафедри режисури на режисерський сценарій з елементами постановочного плану або акторський ідейно-тематичний аналіз. Проходження та підсумки виробничої практики кожного здобувача вищої освіти обговорюються на засіданнях кафедри, виносяться відповідні рішення.

Зміст практики

Під час проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

1. Ознайомитися з умовами роботи установи, системою її фінансування та використання бюджету, матеріальними можливостями, штатним розписом та кадровим складом, формами господарювання відповідно до форми власності, правовим забезпеченням бази практики (трудовими взаємовідносинами, охороною праці та ін.), з документами, що регламентують діяльність установи та її підрозділів, з посадовими інструкціями.

2. Вивчити та аналізувати перспективні та поточні плани роботи бази практики, її підрозділів, різних об'єднань творчих колективів, вивчити репертуарну політику базового закладу культури чи мистецтва.

3. Вивчати економічні та соціально-демографічні особливості району.

4. Детально ознайомитися з виховною, творчою, організаційно-методичною роботою самодіяльних та інших творчих колективів.

5. Відвідування репетицій, вистав, театралізованих заходів, занять провідних акторів /режисерів з метою ознайомлення з методикою професійної роботи.

6. З урахуванням спеціалізації:

- для режисерів естради та масових свят – провести (згідно плану закладу культури) за самостійно розробленим сценарієм дозвільний захід;
- для режисерів театру – виконувати (згідно репертуару базового театрального колективу) функції помічника режисера;
- для акторів театру і кіно – виконувати (згідно репертуару базового театрального колективу) різноманітні за характером, форми, художні образи з вистав репертуару театру.

7. Вчитися професійно виконувати завдання (роль або постановка), формувати колективну творчу діяльність /ансамблеве виконання.

8. Здійснити роботу, спрямовану на вдосконалення діяльності базового закладу, системи організації творчих художньо-масових заходів /окремих вистав і загальної репертуарної політики, розвиток самодіяльної творчості, формування репертуару.

9. Здійснювати профорієнтаційну роботу, знайомити абітурієнтів з умовами прийому в академію, проводити творчі консультації за фахом.

10. Закріплювати практичні навички та методи самостійної роботи режисера естради та масових свят /режисера драматичного театру /актора театру і кіно.

11. Узгодити з керівництвом бази практики, у разі необхідності, свято /виставу /роль або інший вид заходу майбутньої самостійної постановки, організувати колектив для її реалізації.

12. Сповістити кафедру про заплановану постановку за спеціалізаціями:

- режисерською роботою для режисерів естради та масових свят можуть бути: народне свято, обряд, тематичний культурно-дозвільний захід (вечір, обряд з елементами театралізації, масовий захід, шоу-програми, програми КВК), карнавал, свято вулиці, стадіонне свято.

- режисерською роботою для режисерів драматичного театру можуть бути: драматична вистава, акт драматичної вистави, лялькова вистава, вистава для дітей, пластична вистава, окремий театральний проект, фестивальна вистава.
- акторською роботою для актора театру і кіно може бути: окрема роль у виставі театру, зіграна на глядача, роль у повнометражному фільмі, випущеному у прокат.

13. Здійснити постановку практичної роботи згідно з режисерським сценарієм з елементами постановочного плану масового театралізованого заходу /драматичної вистави або акторським ідейно-тематичним аналізом сценічного втілення ролі, з урахуванням творчих та матеріально-технічних можливостей даної установи.

Зважаючи на режисерський /акторський задум, обрану форму, жанр заходу /вистави, здобувачі вищої освіти можуть зробити практичне втілення самостійної режисерської /акторської роботи на сцені культурного закладу, на сцені театру, пристосованих сценічних майданчиках, просто неба, на телебаченні, в кіно.

На ці або інші незазначені форми постановочної /виконавської роботи здобувач вищої освіти мусить отримати згоду кафедри.

За період виробничої практики магістрант виконує намічені заходи згідно з затвердженим планом роботи.

Повсякденна робота відображається магістрантом-практикантом у щоденнику за встановленою формою. Правильність записів підтверджується керівником від бази практики, який після закінчення практики робить підсумковий запис з оцінкою роботи практиканта, завіряє цей документ підписом та печаткою установи культури /мистецтва. Керівник від бази практики надає характеристику магістранту.

Звітні документи:

1. Звіт про виконання програми практики.
2. Індивідуальний план проходження практики.
3. Щоденник виробничої практики.
4. Супутні документи за спеціалізаціями:
 - для режисерів естради та масових свят: сценарії проведення культурно-дозвільних заходів та їх аналіз.
 - для режисерів театру: сценарії вистав та інсценівок та їх аналіз.
 - для акторів театру: самостійно розроблені мізансцени однієї зі сцен вистави з репертуару театру та їх аналіз.
5. Постановчі документи за спеціалізаціями:
 - для режисерів естради та масових свят: режисерський сценарій з елементами постановочного плану масового театралізованого заходу.
 - для режисерів театру: режисерський сценарій з елементами постановочного плану вистави.

- для акторів театру: акторський ідейно-тематичний аналіз сценічного втілення ролі + афіші, буклет, рецензії, статті на виконану роль, відео і фото документи вистави.

Рецензія на зазначену роботу.

6. Протокол обговорення самостійної практичної роботи.

7. Характеристика на практиканта, що підтверджена печаткою культурного закладу.

Зразки всіх звітних документів представлені у додатках.

Педагогічна практика

Організація практики

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти рівня «Магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво» передбачена учбовим планом (загальний обсяг – 60 годин) з метою розвитку педагогічних якостей майбутніх фахівців. Вона є розосередженою та здійснюється на 1-му курсі впродовж 2-го семестру.

Практика проводиться під керівництвом викладача академії в середніх та вищих спеціальних учбових закладах міста (Харківський державний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського, Харківське державне училище культури, ліцеї та школи мистецтв та ін.).

Мається на увазі, що магістрант буде брати участь як у відвіданні занять провідних викладачів цих учбових закладів з метою ознайомлення з методикою проведення занять — так звана, пасивна частина практики; так і участь в проведенні занять з профільних дисциплін напрямку магістерської підготовки — читання лекцій, розробка методичних рекомендацій і вказівок до проведення занять, проведення практичних занять та тренінгів — так звана, активна частина педагогічної практики.

Керівник практики призначається кафедрою. Основною формою виконання практики мають стати навчальні заняття зі студентами старших курсів з дисциплін, що відповідають профілеві підготовки магістра.

Мета педагогічної практики

Основною метою практики є підготовка магістранта до майбутньої педагогічної роботи зі студентською академгрупою, підвищення кваліфікації в оволодінні фаховими спеціальними дисциплінами, необхідними для здійснення освітнього процесу в загальноосвітніх установах, театральних коледжах, вищих професійних училищах, вищих навчальних закладах.

Задачі практики:

- закріплення знань, умінь і навичок, отриманих магістрантами в процесі вивчення дисциплін навчального плану зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», (магістр з театрального мистецтва);

- оволодіння методикою підготовки і проведення різних форм навчальних занять;
- оволодіння методикою аналізу навчальних занять;
- оволодіння сучасними освітніми педагогічними технологіями в галузі театрального мистецтва;
- прищеплення навичок самоосвіти та самовдосконалення, сприяння активізації науково-педагогічної діяльності магістрантів;
- сприяння виробленню у магістрантів особистісних якостей, обумовлених загальними цілями навчання і виховання.

Вимоги до організації практики

В результаті проходження практики магістрант має опанувати навичками самостійної педагогічної діяльності в професійній області на основі:

- добору змісту і побудови занять у різних типах освітніх установ з урахування закономірностей педагогіки і психології, сучасних вимог дидактики (науковість);
- актуалізації і стимулювання творчого підходу магістрантів до проведення занять з опорою на розвиток тих, хто навчається, як суб'єктів освітнього процесу (креативність);
- врахування наукових інтересів магістрантів (практика передбачає проведення занять за предметами та дисциплінами, що відповідають науково-дослідницьким інтересам магістрантів).

Зміст педагогічної практики

Педагогічна практика передбачає проведення наступних робіт:

1. Розробка спільно з керівником практики індивідуального плану роботи.
2. Ознайомлення зі структурою навчального процесу в освітній установі й правилами ведення викладачем звітної документації.
3. Ознайомлення з навчальною програмою та змістом курсу, що читається.
4. Ознайомлення з методикою проведення занять з обраних фахових дисциплін.
5. Самостійну підготовку планів і конспектів навчальних занять.
6. Підбір та аналіз основної й додаткової літератури відповідно до тематики та цілей навчальних занять.
7. Розробку змісту навчального матеріалу на сучасному науково-методичному рівні.
8. Методично правильне проведення різних видів навчальних занять (лекцій і практичних).
9. Здійснення науково-методичного аналізу проведених занять.
10. Проведення роботи по вивченню навчально-методичної документації кафедри.

Етапи педагогічної практики:

- підготовка учбово-методичних матеріалів, включаючи повний конспект лекцій і зразково оформлені звітні матеріали з проведення лекційних та практичних занять;
- підготовка та проведення навчальних занять за участю керівника;
- 2 години підготовлених власних лекцій та 2 години практичних занять по обраній спеціальності;
- аналіз результатів проведення занять;
- складання звіту проведеної роботи.

Магістр-практикант повинен:

- підготувати учбово-методичний матеріал, що включає повний конспекти лекцій і зразково оформлені звітні матеріали з проведених практичних занять;
- самостійно провести практичне заняття за затвердженим планом-конспектом;
- відвідати і проаналізувати заняття досвідчених викладачів і своїх колег, згідно затвердженого плану роботи;
- провести відкрите заняття з запрошенням фахівців кафедри режисури (метою проведення такого заняття є обговорення та затвердження кваліфікаційної характеристики магістранта);
- оформити необхідну звітну документацію;
- занотовувати у щоденник повсякденну роботу (вірність записів у щоденнику підтверджується представником від бази практики).

Підсумкова атестація по практиці

Підсумком практики є підготовка пакету методичної документації в якій повинен відбитися весь спектр науково-педагогічної діяльності магістра-практиканта.

За підсумками практики магістрант надає на кафедру наступні матеріали:

1. Індивідуальний план роботи практиканта.
2. Щоденник.
3. Конспекти текстів прочитаних практикантом двох лекцій.
4. План-конспект проведених занять.
5. Методичний аналіз одного з занять, проведеного іншим магістрантом.
6. Короткий звіт про виконання програми практики.
7. Відгук наукового керівника.

У висновку магістранту варто зазначити своє відношення до перспективи викладацької діяльності в якості своєї основної діяльності або за сумісництвом.

Педагогічна практика завершується диференційованим заліком. Кваліфікаційна характеристика магістранта-практиканта затверджується кафедрою режисури.

Слід підкреслити, що практикант має набути вміння представити здобувачам освіти цікавий лекційний матеріал, спрямований на розкриття ключових аспектів теми, виразно презентований і структурований, конкретний і лаконічний, з огляду на необхідність його засвоєння академгрупою. Бажано надавати тлумачення задіяних для розкриття теми заняття дефініцій; викладати доступною мовою, переконливо й обґрунтовано, проте образно та емоційно – саме на це й визначає рівень педагогічної та методичної майстерності.

Разом з тим, важлива позиція викладача до здобувачів освіти, його тактовність, демократичність та справжня співдія з аудиторією, що зумовлює полілог, який породжує нові грані розуміння викладеного.

Форми складання документації

Індивідуальний план роботи

№ п/п	Дата	Місце проведення	Зміст роботи	Ступень участі	Підпис керівника практики

Звіт

В стислій формі практикант описує виконану під час проходження практики роботу і визначає своє відношення до перспективи викладацької діяльності в якості своєї основної діяльності або за сумісництвом.

Звіт пишеться у вільній формі і підписується практикантом.

Відгук керівника

Відгук керівника пишеться у довільній формі. У ньому визначають:

- рівень підготовки практиканта до викладацької діяльності;
- ступінь самостійності у виконанні методичних завдань;
- вміння використовувати літературу;
- ступінь оволодіння практикантом сучасними освітніми технологіями;
- повнота та якість розробки науково-методичної документації;
- висновок про те, якою мірою рівень підготовки практиканта відповідає рівню підготовки фахівця ступеня «Магістр».

Науково-дослідницька практика

Організація практики

Науково-дослідницька практика здобувачів вищої освіти рівня «Магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво» передбачена учбовим планом підготовки фахівців (загальний обсяг – 180 годин) та має на меті розширення професійних знань, отриманих ними в процесі навчання, а також формування практичних навичок ведення самостійної наукової праці. Основною задачею практики є придбання досвіду в дослідженні актуальної

наукової проблеми, а також підбір необхідних матеріалів для виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

Практика проводиться на випускаючій кафедрі режисури, яка здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності «Сценічне мистецтво», у наукових підрозділах вузу, а також на договірних засадах у сторонніх організаціях, підприємствах та установах, що здійснюють науково-дослідницьку діяльність, в яких можливе вивчення і збір матеріалів, зв'язаних з виконанням магістерської кваліфікаційної роботи.

У період практики магістранти повинні виконувати всі правила внутрішнього розпорядку і техніки безпеки, встановлені у підрозділах та на робочих місцях.

Термін та тривалість практики встановлюється згідно з навчальним планом та річним календарним навчальним графіком.

Зміст науково-дослідницької практики

Зміст науково-дослідницької практики магістрантів визначається керівниками програм їх підготовки з урахуванням інтересів та можливостей баз, де вона проводиться. При цьому здобувачі вищої освіти в умовах конкретної бази практики набувають здатність:

- опрацювання бібліотечних фондів, глобальних комп'ютерних мереж та самостійного вирішення рівня необхідності обрання знайдених джерел, що відносяться до професійної сфери, для роботи з магістерським дослідженням;
- розуміння принципів проведення та оформлення дослідницької роботи, ведення дослідницького пошуку як такого;
- ведення пошуків наукової літератури зарубіжних авторів, що розглядали обрані магістрантом об'єкт та предмет дослідження з метою їх більш аргументованої оцінки наукової та практичної значимості;
- питання організації та планування наукових праць кафедри режисури, вимоги до оформлення наукової документації.

Конкретний зміст науково-дослідницької роботи магістрантів планується згідно з науковим напрямом кафедри режисури, на якій вона виконується, і відбивається в індивідуальному завданні на науково-дослідницьку практику.

За час практики здобувачі вищої освіти повинні сформулювати в остаточному вигляді тему магістерської роботи за профілем своєї професійної підготовки з числа актуальних наукових проблем, які є малодослідженими та потребують розробки, крім того, магістранти обов'язково повинні її узгодити зі своїми науковими керівниками.

Керівництво та контроль за проходженням практики

Керівництво та контроль за проходженням практики кожного магістранта покладається на керівника практики за напрямком підготовки – завідувача кафедри режисури.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики магістранта здійснюється його керівником.

Керівник практики магістрантів:

- узгоджує програму науково-дослідницької практики та календарні терміни її проведення;
- проводить необхідні організаційні заходи щодо виконання програми практики;
- планує постановку задач зі самостійної роботи магістрантів у період практики з видачею індивідуальних завдань, здійснює відповідну консультаційну допомогу;
- погоджує графік проведення практики та здійснює системний контроль за ходом практики та роботою магістрантів;
- допомагає магістрантам із усіх питань зв'язаних із проходженням практики та оформленням звіту;
- бере участь у роботі комісії з захисту звітів практики магістрантів.

Магістрант при проходженні практики одержує від керівника вказівки, рекомендації та роз'яснення з усіх питань, зв'язаних з організацією та проходженням практики, звітує про виконану роботу відповідно до графіка проведення практики.

Магістранту необхідно:

- обґрунтувати доцільність розробки теми; підібрати необхідні джерела за темою: літературу з мистецтвознавства, архівні матеріали, наукові розвідки в галузі дослідження, періодичні видання (у пресі, рецензії та ін., в т.ч. електронні джерела);
- провести їх аналіз, систематизацію та узагальнення;
- виконати передбачений планом обсяг досліджень по реалізації теми;
- здійснити обробку даних і аналіз достовірності отриманих результатів.

У період проходження науково-дослідницької практики магістранту необхідно вести щоденник, в який заносяться всі матеріали за обраною темою.

До завершення практики магістрант повинен скласти письмовий звіт, в який доцільно включити систематизовано складаний літературний огляд за обраною темою, а також отримані в ході практики дані по її розробці.

Звіт по практиці, завізований керівником від бази практики, представляється науковому керівнику підготовки магістрів.

Підведення підсумків практики

Атестація за підсумками практики проводиться на підставі захисту оформленого звіту та відгуку керівника практики в комісії, до якої входить завідувач кафедри, декан, науковий керівник магістранта та керівник практики по напрямку підготовки. За підсумками позитивної атестації магістранту виставляється диференційована оцінка («відмінно», «добре», «задовільно»).

Оцінка по практиці прирівнюється до оцінок по дисциплінах теоретичного навчання і враховується при підведенні підсумків сесійної атестації магістрантів.

4. Бази проходження виробничої практики

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ «ХАРКІВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР»
МУНІЦИПАЛЬНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРНИХ ІНІЦІАТИВ (ПК ЗВ'ЯЗКУ)
МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ
ДЕРГАЧІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ
ПІСОЧИНСЬКИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. В. ДОКУЧАЄВА
ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР ВОЛОНТЕРІВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ФІНАНСІВ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ХАРКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ХАРКІВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ
ХАРКІВСЬКИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКОВИЙ КЛУБ «РОВЕСНИК»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Г. С. СКОВОРОДИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

База проходження педагогічної практики

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Бази проходження науково-дослідницької практики

ХДАК: НАУКОВА БІБЛІОТЕКА, ЧИТАЛЬНА ЗАЛА, ЕЛЕКТРОННИЙ ДОВІДНИК, АБОНЕМЕНТ
НБУ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО: ЕЛЕКТРОННИЙ ФОНД
ХДНБ ІМ. В. Г. КОРОЛЕНКА: ЧИТАЛЬНА ЗАЛА, ЕЛЕКТРОННА ЗАЛА
ЛМБ ІМ. К. С. СТАНІСЛАВСЬКОГО: ЧИТАЛЬНА ЗАЛА, ЕЛЕКТРОННА ЗАЛА
ОКЗ «ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА»
ХДАК: ТЕАТРАЛЬНИЙ КОРПУС

5. Методи навчання

Виробнича практика.

Самостійна робота виробничого характеру (участь у концертах, святкових заходах міського /обласного рівня, всеукраїнських /міжнародних фестивалях та конкурсах; аналіз роботи творчого колективу; створення театралізованого видовища, масового свята, конкурсно-розважальної шоу-програми тощо; створення ролі у театральній виставі; проведення репетиційної роботи).

Педагогічна практика.

Практична викладацько-педагогічна робота (підготовка та проведення магістрами-практикантами лекцій як формування власної методичної раціональності та ефективності навчально-педагогічної стратегії майбутнього викладача).

Науково-дослідницька практика.

Практична науково-дослідна робота (пошук джерел магістерського дослідження як робота з бібліотечними фондами та Інтернет ресурсами).

Форми контролю

Контрольні заняття з оцінюванням рівня:

- фахової режисерської /акторської майстерності, оцінювання виконання завдань з методики проведення репетиційного процесу;
- педагогічної роботи (спроможності викладання дисциплінарного змісту, співдії зі студентською аудиторією, дидактичної адекватності);
- науково-дослідної роботи (здатності опрацьовувати бібліотечні фонди, інформацію глобальних комп'ютерних мереж та самостійно і автономно розмірковувати відносно формування релевантної джерельної бази обраного магістерського дослідження).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю — заліку — від 50 до 90 балів.

Розподіл балів за формами контролю

Виробнича практика.

- написання сценарію – 15 балів;
- створення епізодів свята – 20 балів;
- проведення контрольних уроків – 15 балів;
- постановка театралізованого видовища – 40 балів;

- перевірка звітної документації – 10 балів.

Педагогічна практика.

- підготовка до лекційного заняття – 20 балів;
- проведення лекції – 30 балів.

Науково-дослідницька практика.

- перевірка щоденника практики – 10 балів;
- оцінка сформованого списку джерел магістерського дослідження магістранта – 40 балів;
- перевірка звітних матеріалів – 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення:

- робочі програми практик;
- методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи;
- відеоматеріали академічних показів, концертних виступів та відкритих уроків хореографічних кафедр ХДАК та інших профільних навчальних закладів;
- інтернет-джерел та відео-хостинг з кола питань педагогіка, зокрема відеоконтент різнорівневих заходів презентативно-навчального характеру, розробок театральної педагогіки (лабораторій, майстер-класів, воркшопів, творчих дискусій, круглих столів від культових і визнаних театральних майстрів);
- методичні рекомендації до підготовки та захисту магістерської роботи для магістрантів (галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»).

6. Рекомендовані джерела інформації

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Основні

1. Астафьева Т. В. Совершенствование постановочного процесса в современном театре // Известия Рос. гос. пед. ун-та им. А. И. Герцена. 2009. № 115. С. 273–279.
2. Базанов В. В. Работа над новой постановкой (технология оформления спектакля) : учеб. пособие. СПб. : СПбГАТИ, 1997. 47 с.
3. Барнич М. М. Майстерність актора. Техніка «обману» : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2015. 216 с.
4. Богданов И. А., Виноградский И. А. Драматургия эстрадного представления: учебник. СПб. : Изд-во СПбГАТИ, 2009. 424 с.
5. Богданов И. А. Постановка эстрадного номера. СПб.: Искусство, 2004. 227 с.
6. Бондарчук О. Как создать грандиозное шоу. Київ: вид. ТАК, 2020. 360 с.
7. Борев Ю. Художественный образ – форма художественного мышления // Эстетика. Москва, 1975. С. 195–210.
8. Бугаева В. Методика развития креативного мышления режиссеров эстрады и массовых праздников // Аркадія. 2016. № 1 (46). С. 174–177.
9. Бугайова В. О. Розвиток креативності майбутніх фахівців гуманітарно-мистецької сфери // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків, 2015. Вип. 50. С. 134–142.
10. Бугайова В. О. Культурний проект режисера естради і масових свят // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків, 2016. Вип. 53. С. 157–164.
11. Бутенко Э. Иммитационная теория сценического перевоплощения. Москва, 2004. 177 с.
12. Буров А. Г. Труд актёра и педагога. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2007. 364 с.
13. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник. Київ: НАКККіМ, 2015. 356 с.
14. Гордеев С. І. Набоков Р. Г. Методика підготовки, організації та проведення арт-проектів : прогр. та навч.-метод. рекомендації до курсу для здобувачів вищої освіти спец. «Режисура шоу та арт-проектів» / Харк. держ. акад. культури; [уклад. С. І. Гордеев, Р. Г. Набоков]. Харків : ХДАК, 2020. 42 с.

15. Гордеев С. І. Методика організації масових свят: програма курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури; [уклад. С. І. Гордеев]. Харків: ХДАК, 2013. 9 с.
16. Гордеев С. І. Технічні засоби масових свят : програма та навч.-метод. матеріали для студентів 4 курсу спеціалізації «Режисура естради та масових свят» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [розроб.: С. І. Гордеев, В. І. Мінаков]. Харків : ХДАК, 2013. 31 с.
17. Гордеев С. І. Основні принципи професійної підготовки майбутніх режисерів естради та масових свят // Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка / Луганський держ. Інститут культури, 2013. Вип. 24. С. 30–38.
18. Гордеев С. І. Робота режисера з балетмейстером : програма та навч.-метод. матеріали для студентів 4 курсу бакалаврів, напрям підготовки 0202 «Мистецтво», спец. 6.020201 «Театр. мистецтво», спеціалізація «Режисура естради та масових свят» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [розроб.: С. І. Гордеев, С. А. Момот]. Харків : ХДАК, 2013. 19 с.
19. Гордеев С. І. Робота режисера з композитором : програма та навч.-метод. матеріали для студентів 4 курсу, напрям підготовки 0202 «Мистецтво», освітньо-кваліфікац. рівень «Бакалавр», спеціалізація «Режисура естради та масових свят», спец. «Театр. мистецтво» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [розроб.: С. І. Гордеев, Л. І. Шубіна]. Харків : ХДАК, 2013. 22 с.
20. Гордеев С. І. Робота режисера з художником : програма та навч.-метод. матеріали для студентів 3–4 курсів освітньо-кваліфікац. Рівня «бакалавр», напрям підготовки 0202 «Мистецтво», спец. 8.020201 «Театр. мистецтво» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [розроб.: С. І. Гордеев, А. А. Чадов]. Харків : ХДАК, 2013. 21 с.
21. Гордеев С. І. Режисура естради та масових свят : програма та навч.- метод. матеріали до курсу для студентів спец. «Театр. мистецтво» спеціалізації «Режисура естради та масових свят» за освітньо-кваліфікац. рівнем «бакалавр» / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [уклад. С. І. Гордеев]. Харків : ХДАК, 2010. 76 с.
22. Голубцова Л. Ф. Сучасна режисерська діяльність як складова частина культуротворчого процесу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2001. 17 с.
23. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ: Навчальний посібник. (2-е вид.). Київ: Дакор, 2006. 252 с.
24. Захава Б. Е. Мастерство актера и режисера : учебн. пособ. Учебное пособие. -СПб.: «Лань», «Планета музыки», 2013, 432 с.
25. Джей Е. Ефективна презентація. Мінськ, 1996. 234 с.

26. Жданова Е. И. Иванов С. В., Кротова Н. В. Менеджмент шоу-бизнеса: учеб. пособие. Москва, 1997. 134 с.
27. Клитин С. С. Эстрадные заведения. Москва: ГИТИС, 2003. 362 с.
28. Крипчук М. В. Проблеми створення масового театралізованого видовища (принципи художнього оформлення) // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. Тернопіль, 2011. Вип. 2. С. 163–168.
29. Культурно-досуговая деятельность: учебник / под ред. А. Д. Жаркова и В. М. Чижикова. Москва: МГУК, 1998. 106 с.
30. Лачко О. Ю. Рецепція постмодернізму в сучасній театральній культурі України : дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.04 , Харків. держ. акад. культури. Харків, 2019. 192 с.
31. Лачко О. Ю. Трансформации постмодернистских арт-практик в современной театральной культуре // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. Тамбов: Грамота, 2015. № 8. С.124–127.
32. Литвинова М. В. Театрализованные представления и праздники : учеб. пособие. Белгород, 2004. 251 с.
33. Мастерство режиссёра. 1–5 курсы. / под общей ред. Н. А. Зверевой. Москва: «РАТИ – ГИТИС», 2007, 534 с.
34. Матенева В. П. Празднично-игровое общение как высшая форма досуга // Научно-методический электронный журнал «Концепт». 2017. № 6. URL: <http://e-koncept.ru/2017/470077.htm>.
35. Мастерство актера в терминах и определениях К. С. Станиславского : учебн. пособ. Москва, 1961. 237 с.
36. Мельников И., Мороз В. Сценарии и организация корпоративных праздников. Москва : Современная школа, 2006. 36 с.
37. Мухарський Д. О., Конькова І. Г. Свято — моя професія. Київ : Київ. правда, 2009. 264 с. : іл.
38. Набоков Р. Г. Івен-індустрія як сучасний вид організації масового заходу : прогн. та навч.-метод. матеріали до курсу для студ. спец. «Режисура шоу та арт-практик» / Харк. держ. акад. культури; [уклад. Р. Г. Набоков]. Харків : ХДАК, 2020. 64 с.
39. Набоков Р. Г. Режисерські технології постановки масового свята: історія та сучасність // Міжн. вісн.: Культурологія. Філологія. Музикознавство. / М-во культури Укр., Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [Одес. Нац. музич. акад. ім. А. В. Нежданової]. Київ : Міленіум 2014. Вип. II (I). С. 80–85.
40. Набоков Р. Г. Сценографія як просторове рішення театру масових видовищ // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 38. С. 149–157.
41. Набоков Р. Г. Театр масових форм у контексті науково-технічних новацій // Хореографічна та театральна культура України:

- педагогічні та мистецькі виміри : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 18–19 квіт. 2013 р. Київ, 2013. Ч. 2. С. 106–108.
42. Набоков Р. Г. Фестиваль у контексті святково-сміхової культури // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури. Харків, 2013. Вип. 43. С. 118–126.*
43. Настаченко К. О. Специфічні риси режисури естради // *Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 24–25 квітня 2014 р. / Харк. держ. акад. культури. Харків, 2014. С. 161.*
44. Овсянников Сергей Зрелищность и выразительность театрализованного представления. СПб. : Букинист. изд., 2003. 376 с.
45. Островская М. В. Святковість в суспільстві споживання: комерційний розрахунок або нова традиційність; конфігурації святковості в сучасній культурі» // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. серія: мистецтвознавство / за ред. О. С. Смоляка . Тернопіль: вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. № 3 (Вип.40).*
46. Островская М. В. Образи «Свята» як концепту та події в просторі міської культури // *Інноваційні підходи і сучасна наука : [зб. ст.] за матеріалами ІV міжнар. конф. (м. Київ, 30 берез. 2018 р.) / Центр наук. публікацій «Велес». Київ, 2018. Ч. 1. С. 37–45.*
47. Островская М. В. К вопросу о слогаемых художественной одаренности в процессе профессиональной подготовки режиссера // *Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 21–22 квіт. 2016 р. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: В. М. Шейко та ін.]. Харків, 2016. с. 238–239.*
48. Пави Патрис Словарь театра /любое издание/.
49. Петров Б. Н. Режиссура массового спортивно-художественного театра : учеб. пособие для студентов ин-та культуры. Ленинград : ЛГИК, 1986. 80 с
50. Радова А. 10 способов поднять командный дух: тим-билдинг // *серия «Жизнь удалась». Ростов н/Д.: Феникс+, 2008. 221 с.*
51. Розовский М. Режиссер зрелища. Москва : Совет. Россия, 1973. 112 с.
52. Романенко Ю. М. Шоуизация // *Проективный философский словарь : новые термины и понятия / [под ред. Г. Л. Тульчинского, М. Н. Эпштейна]. СПб., 2003. 512 с. (Серия «Тела мысли»). URL: http://ontoimago.spb.ru/article_I39.html.*
53. Силин А. Д. Театр выходит на площадь. Москва, 1991. – 179 с.
54. Скворцова Т. П. Шпаргалка для невесты. Ростов н/Д.: Феникс, 2012. 190 с.
55. Современный словарь-справочник по искусству / науч. ред. и сост. А. А. Мелик-Пашаев. Москва : Олимп : АСТ, 2000. 816 с.

56. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 320 с.
57. Уорнер Д. Большая книга вечеринок по любому поводу // серия «Жизнь удалась». Ростов н/Д.: Феникс, 2004. 416 с.
58. Хохлов В. А. Сценарии корпоративных вечеринок: Практическое руководство. Москва, 2007. 276 с.
59. Черняк Ю. М. Режиссура праздников и зрелищ. Минск: Тетра Системс, 2004. 224 с.
60. Чечетин А. И. История театрализованных представлений. Вып. 4. Советский период : учеб. пособие / Моск. гос. ун-т культуры. — Москва, 2000. 100 с.
61. Шароев И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений / /любое издание/.
62. Шарварко Б. Г. Режиссура театрализованного массового действия: Навчально-методичний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2004. 274 с.
63. Шубина И. Б. Драматургия и режиссура зрелища. Игра, сопровождающая жизнь. Ростов-на-Дону, 2006. 187 с.
64. Шумакова С. Н., Бугаева В. А. Сценическое искусство в проекции осмысления процесса творческой эволюции мысли: инноватика границ и горизонтов взгляда на режиссуру // Культура і сучасність. 2018. № 1. С. 137–142.
65. Шумакова С. М., Бугаева В. О. Сценічне мистецтво у світлі набуття «кванту» творчості // Культурологічний альманах / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ф-т філос. освіти і науки. Київ, 2018. Вип. 10. С. 94–96.
66. Шумович А. Великолепные мероприятия. Технология и практика event menegement. Москва, 2007. 156 с.
67. Шумович А., Бернов А. Смешать, но не взбалтывать. Рецепты организации мероприятий. Москва, 2009. 189 с.
68. Эстрада России XX века: Энциклопедия. Москва: Олма-пресс, 2004. 862 с.

Додаткові

69. Безгін І. Д. Менеджмент і менеджер у зарубіжній практиці виконавського мистецтва // Мистецтво і ринок : нариси. Київ : Компас, 2005. С. 315–357.
70. Березкин В. И. Искусство сценографии мирового театра: от истоков до середины XX века / Гос. ин-т искусствознания. Москва : Эдиториал УРСС, 1997. 541 с.
71. Ванченко Т. П. Моделирование шоу-программ на телевидении. Москва: МГУКИ, 2001. 198 с.
72. Герасимов С. В. Массовые праздники как фактор развития социального партнерства : автореф. дис. на соискание учен. степени. канд. пед. наук. : спец. 13.00.05 / С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. СПб., 2007. 15 с.

73. Гипиус С. Гимнастика чувств. Москва, 1967. 234 с.
74. Гринберг К. Авангард и китч / пер. с англ. // Художественный журнал. 2005. No 60 URL: <http://xz.gif.ru/numbers/60/avangard-i-kitch>.
75. Котлер Ф. Маркетинг в третьем тысячелетии: пер. с англ. / Ф. Котлер. — Москва: ООО «Издательство АСТ», 2001. — 134 с.
76. Ламбен Ж.-Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок. СПб. : Питер, 2004. 157 с.
77. Ливнев Д. Г. Сценическое перевоплощение. Москва: «Российский университет театрального искусства. ГИТИС», 2012, 262 с.
78. Любить Україну у сні й на яву: зб. сценаріїв. Київ: ДАКККіМ., 2002. 299 с.
79. Мельник Л. М. Театралізований тематичний концерт як синтетичний жанр сценічних мистецтв : автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01-теорія й історія культури / Київ.нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2009. 19 с.
80. Монетов В. М. Выразительные возможности компьютерных технологий в творчестве художника экранных искусств : дис. ... канд. искусствоведения : 17.00.03. Москва, 2005. 181 с.
81. Музична естрада : словник / уклад. В. М. Откидач. Харків: видавець І. В. Якубенко, 2004. 445 с.
82. Пашкевич М. Ю. Видовищні форми паблік рилейшнз в сучасній українській культурі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. культурології : спец. 26.00.01 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2011. 20 с.
83. Поплавський М. Антологія сучасної української естради. Київ: Преса України, 2004. 416 с.
84. Пучкова Е. И. Маркетинг в сфере театрального искусства // Маркетинг в России и за рубежом. 1998. № 1. URL: <http://www.cfin.ru/press/marketing/1998-1/09.shtml>
85. Романов А. А., Панько А. В. Маркетинговые коммуникации. Москва : Эксмо, 2006. 428 с.
86. Романцов А. Н. Event-маркетинг. Сущность и особенности организации. Москва, 2009. 129 с.
87. Саенкова Л. П. Массовая культура: эволюция зрелищных форм / Л. П. Саенкова. Минск : БГУ, 2003. 123 с.
88. Сандер М. Ивент-менеджмент. Организация развлекательных мероприятий. Техники, идеи, стратегии, методы. Event Entertainment and Production. Москва, 2006. 179 с.
89. Сапіга В. К. Українські народні свята та звичаї / В. К. Сапіга. — Київ : Знання України, 1993. 112 с.
90. Сурмели А. Конкурсы красоты. Лучшие сценарии. Ростов н/Д.: Феникс, Харьков: Торсинг, 2005. 224 с.
91. Терешкович Т. А. Словарь моды: Терминология, история, аксессуары. Минск: Хелтон, 2000. 464 с.

92. Хренов Н. А. Зрелища в эпоху восстания масс / Николай Андреевич Хренов. Москва: Наука, 2006. 646 с. (Искусство в исторической динамике культуры).

93. Шейко В. М. Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі (історико-методологічні аспекти) : монографія / Василь Шейко ; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2011. 623 с.

94. Chartrand H. The Arm's Length Principle and the Arts: An International Search for Models of Support. New York : American Council for Arts, 1989. 198 p.

95. Festivalising!: Theatrical Events, Politics and Culture / ed.: T. Hauptfleisch Shulamith Lev-Aladgem, Jacqueline Martin, W. Sauter, H. Scoenmakers. Amsterdam ; New York, 2007. 328 p.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

1. Адольф В. А., Ильина Н. Ф. Инновационная деятельность педагога в процессе его профессионального становления / Агентство образования адм. Краснояр. края, Краснояр. краев. ин-т повышения квалификации и проф. переподгот. работников образования. Красноярск: Поликом, 2017. 190 с

2. Баканурский Анатолий Коммуникативные аспекты театрального спектакля. Херсон : Гринь Д. С. [изд.], 2013. 275 с.

3. Баканурський А. Г., Корнієнко. В. В. Театрально-драматичний словник ХХ століття. Київ : Знання України, 2009. 319 с.

4. Баныкина С. В. Педагогическая конфликтология: состояние, проблемы исследования и перспективы развития // Современная конфликтология в контексте мира культуры. URL: <http://www.pedlib.ru>

5. Воловик А., Воловик В. Педагогіка дозвілля. Харків 1999. 332 с.

6. Герасимов А. М. Педагогика. Психология : учебно-методический комплекс для студентов направления 071800.62 "Социально-культурная деятельность" очной формы обучения. Москва : МГУУ ПМ, 2012. 76 с.

7. Гордеев С. И., Шумакова С. Н. Театральная педагогика в контексте новых образовательных стандартов / С. И. Гордеев // Театр. Время. Герой : сб. науч. ст. по материалам V Междунар. науч.-практ. конф. / М-во культуры Рос. Федерации, Уфим. гос. ин-т искусств им. Загира Исмагилова. Уфа, 2018. С. 69–74.

8. Гордеев С. И. Роль педагога в формировании личности актёра в театральной школе // Інноваційні підходи і сучасна наука: [зб. ст.] за матеріалами IV міжнар. конф. (м. Київ, 30 берез. 2018 р.) / Центр наук. публікацій «Велес». Київ, 2018. Ч. 1. С. 16–22.

9. Гордеев С. И. Педагогические условия формирования личностных и профессиональных качеств студентов высших театральных учебных заведений // Традиции і сучасні стан культури і мистецтвау : зб. докладау і тезіасу VII Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі (Мінск, Беларусь, 24-25 лістапада 2016 года) : Выданне у двух тамах / Нац. акад. навук Беларусі, Дзярж. навук. установа "Цэнтр даследаванняў Беларус. культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі", Філія "Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы". — Мінск, 2017. Т. 1. С. 273–276.

10. Гордеев С. И. Взаємозв'язки театрального мистецтва й театральної освіти та їх роль у розвитку культурних традицій України / С. И. Гордеев // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23-24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: В. М. Шейко та ін. ; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. Харків, 2017. С. 245–246.

11. Гордеев С. И. Творческое педагогическое и духовное наследие Леся Курбаса // Театр. Время. Герой : сб. науч. ст. по материалам IV Междунар. науч.-практ. конф. / М-во культуры Рос. Федерации, Уфим. гос. ин-т искусств им. Загира Исмагилова. Уфа, 2017. С. 37–49.

12. Гордеев С. И. До проблеми розвитку сучасної режисерської освіти у вищих навчальних закладах культури і мистецтв України // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: Матеріали Дев'ятої міжн. наук.-творчої конф., м. Київ, 21 квітня 2016 р./ за загл. ред. К. І. Станіславської. Київ : НАКККіМ, 2016. С. 161–163.

13. Гордеев С. И. Методика викладання спецдисциплін: прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для студ. окр. «спеціаліст» / Харк. держ. акад. культури ; [розробники : С.И. Гордеев, І.О.Борис, В.В. Медведєва та ін.]. Харків: ХДАК, 2013. 76 с.

14. Гордеев С. И. Актуальні проблеми методики викладання режисури й акторської майстерності у вищих навчальних закладах культурно-мистецького профілю // Культура України, вип. 42, 2013, Ч. 2. С. 33–41.

15. Зверева Н. А. Ливнев Д. Г. Словарь театральных терминов (создание актерского образа). Москва : Рос. ин-т театр. искусства. ГИТИС, 2014. 2-е изд. 136 с.

16. Кацман А. И. Театральный педагог. СПб, 1994. 158 с.

17. Кірсанов В. Шляхи вдосконалення підготовки фахівців для сфери дозвілля Вища освіта України №1 2006. С37–41.

18. Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка / Соціальна робота. Київ, 1997. 345 с.

19. Коноваленко М. Ю. Теория коммуникации. Москва: «Изд-во Юрайт», 2012, 415 с.

20. Кнебель М. О. Поэзия педагогики. Москва: «ВТО», 1984, 528 с.

21. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. Лаборатория знаний. URL: <http://www.iprbookshop.ru/12230>. ЭБС «IPRbooks».
22. Курсевич Н. И. Рабочая программа учебной дисциплины «Театральная педагогика». Учебное пособие – Москва : Мир науки, 2017. URL: <http://izd-mn.com/PDF/12MNNPU17.pdf>
23. Литосова М. К. Актер и режиссер : слов. профессиональных терминов и словосочетаний : учеб. пособие. Москва : Рос. ин-т театр. искусства. ГИТИС, 2016. 240 с.
24. Максимовська Н. О. Соціально-педагогічна діяльність зі студентською молоддю у сфері дозвілля: анімаційний підхід Харків : ХДАК, 2015, 123 с.
25. Мандель Б. Р. Технологии педагогического мастерства URL: <http://znanium.com/hooks/rcad2.php?book=525397> - ЭБС «Znanium.com».
26. Мелик-Пашаев А.А. Педагогика искусства и творческие способности. Москва, 1991, 170 с.
27. Морозов А. В., Чернилевский Д. В. Креативная педагогика и психология : учебное пособие. Москва: Академический Проект, 2004. 560 с. URL: <http://www.iprbookshop.ru/36383>. ЭБС «IPRbooks».
28. Митці України: Енциклопедичний довідник. Київ, 1992.
29. Никитина Н. Н., Кислинская Н. В. Введение в педагогическую деятельность: Теория и практика. Москва: Академия, 2020. с 278 с.
30. Оніщенко О. І. Художня творчість: проект неklasичної естетики : монографія. Київ : Ін-т культурології АМУ, 2008. 232 с.
31. Орлов Ю. М. Восхождение к индивидуальности. Москва, 2018. 375 с.
32. Островская М. В. К проблеме воспитания режиссёров на младших курсах в творческом ВУЗах // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18-19 квіт. 2013 р. / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури, Нац. акад. мистец. України, Ін-т культурології ; [редкол.: В. М. Шейко та ін.]. Харків, 2013. С. 212–213.
33. Островский Э. В., Чернышова Л. И. Психология и педагогика : учебное пособие. Москва : Вузовский учебник, 2008. 384 с.
34. Паламаренко О. А. Режисерська творчість у сценічному мистецтві українських театральних діячів ХІХ — початку ХХ століття // Культура і сучасність. 2011. № 2. С. 208–211.
35. Панфилова А. П. Теория и практика общения. Гриф МО: Учебное пособие. Москва : Академия, 2019. 286 с.
36. Петрова А. Н. Искусство речи. Москва: Аспект Пресс, 2009. 125 с. : URL: <http://www.iprbookshop.ru/8947>. ЭБС «IPRbooks»
37. Пидкасистый П. И. Психология и педагогика. Учебник для вузов. Москва : Юрайт. Высшее образование, 2010. 714 с
38. Полищук В. Библия актерского мастерства : Уникальное собрание актерских терминов по методикам величайших режиссеров /

Вера Полищук, Эльвира Сарабьян. Москва : АСТ, 2014. 791 с. : ил. (Библия мастерства).

39. Психология мотивации и эмоций / под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, М. В. Фаликман. Москва: АСТ «Астрель», 2009, 704 с.

40. Рождественская Н. В. Художественное творчество и эмоциональный интеллект. СПб.: «СПбГАТИ», 2012, 140 с.

41. Симонов П. В. Эмоциональный мозг. Москва: «Наука», 1981. 210 с.

42. Теслюк В. М., Ковальчук Т. І. Технології соціально-педагогічної діяльності: навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 98 с.

43. Успенский В. А. Формирование мотивов и установок учебно-познавательной деятельности студентов театральных вузов. Москва, 1982. 100 с.

44. Шумакова С. Н. Театральная педагогика: релевантность академического образования в контексте вызовов времени / S. N. Shumakova // Problems of formation of a professional: theoretical analysis principles and practical solutions: materials of the VII international scientific conference on September 25–26, 2019 / Vedecko vydavatel'ske centrum "Sociosfera-CZ". Prague, 2019. P. 6–8.

45. Shumakova S. N. Theatrical art: professional toolkit // Problems of formation of a professional: theoretical analysis principles and practical solutions: materials conference on September 25-26, 2018 / Vedecko vydavatel'ske centrum "Sociosfera-CZ", Academia Rerum Civilium-Higher School of Political and Social Sciences, Branch of the Military Academy of Communications in Krasnodar. Prague, 2018. P. 5–6.

46. Шумакова С. М., Бугайова В. О. До проблематики кардинальних змін мистецької освіти // Інноваційні підходи і сучасна наука : [зб. ст.] за матеріалами IV міжнар. конф. (м. Київ, 30 берез. 2018 р.) / Центр наук. публікацій «Велес». Київ, 2018. Ч. 1. С. 45–49.

47. Шумакова С. Н. Парадигма художественного образования настоящего в свете инновационных и традиционных содержательных доминант // Профессиональный и любительский театр как культурно-педагогический феномен: традиции и инновации : сб. ст. по материалам междунар. науч.-практ. конф. / Рос. акад. образования, Ин-т художеств. образования и культурологии. М., 2017. С. 142–147.

48. Шумакова С. М. Сучасне розуміння та стратегічний контекст актуалізації проблеми професійної компетентності // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 квіт. 2017 р. / М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка [та ін.]. Суми, 2017. С. 16–19.

49. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

50. 100 великих режиссеров. Москва, 2004., 357 с.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

1. Бальме К. Вступ до театрознавства. Львів, 2008. 234 с.
2. Баканурський А. Г., Корнієнко В. В. Театрально-драматичний словник ХХ століття. Київ : Знання України, 2009. 319 с.
3. Безгін І. Соціокультурна практика і напрямки театрознавства // Мистецькі обрії'98: Альманах: Науково-теоретичні праці та публіцистика / Академія мистецтв України. Київ, 1999. С. 129–137.
4. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття. У 2 т. Т. 2. М–Я : енциклопедія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2010. 256 с. : іл.
5. Безлюдний О. І., Ковальов Л. Є., Краснобокий Ю. М. Магістерська робота у педагогічному вузі : посіб. для студентів-магістрантів. Київ : Наук. світ, 2000. 117 с.
6. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Національний стандарт України).
7. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою : Загальні вимоги та правила : ДСТУ 3582:2013. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
8. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила : ГОСТ 7.12–93. Изд. офиц. Минск, 1994. 12 с.
9. Брокгауз Ф. Н., Ефрон И. А. Энциклопедический словарь. Современная версия. Москва: «Издательство ЭКСМО», 2004, 672 с.
10. Брюховецька Л. Магія паралельного буття : зб. ст. : [укр. театр ХХ ст.]. Київ : Задруга, 2013. 160 с.
11. Бутенко Э. Сценическое перевоплощение. Теория и практика. Москва : Прикосновение, 2005. 476 с.
12. Вимоги до оформлення магістерської роботи.
URL:https://kneu.edu.ua/userfiles/Credit_Economics_Department/afedra+bankspravi/vimogi_do_mag_rob.pdf
13. Вимоги до оформлення магістерської роботи. URL:
http://web.znu.edu.ua/lab/fordep/oformlenie/diplom_magistra.htm
14. Видатні постаті науки, культури і освіти України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 30–31 жовт. 2008 р. / М-во культури і туризму України, Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : ДАКККіМ, 2008. 344 с.
15. Дипломна робота : метод. рекомендації до виконання, оформлення та захисту диплом. робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / уклад. С. А. Рижкова. Київ : ДАКККіМ, 2007. 40 с.
16. Дятчук В. В., Барабан Л. І. Український тлумачний словник театральної лексики. Київ : Просвіта, 2002. 150 с.
17. Гуткина И. М. Культурное пространство: проблемы и перспективы изучения // Философия и современность. Саратов : Научная книга, 2003. С. 79–87.
18. Должанский Р. Новые театральные термины

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cv6gUG5rdwo>

19. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2000. 260 с.
20. Клековкін О. Ю. Історіографія театру. Напрями. Школи. Методи. Постаті : навч. посіб. Київ : АртЕк, 2017. 335 с.
21. Клековкін О. Ю. Мистецтво : методологія дослідження : метод. посібник / Ін-т проблем сучасного мистецтва, НАМ України. Київ : Фенікс, 2017. 144 с.
22. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Слово, 2011. 370 с.
23. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2011. 144 с.
24. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ, 2009. 206 с.
25. Кузин Ф. А. Магистерская диссертация : практ. пособие. Москва: Ось-89, 1998. 302 с.
26. Культурология. Теория и история культуры : монография / Г. А. Заварзина и др. ; под ред. О. Ю. Усачевой, Л. И. Мещеряковой / Липец. гос. техн. ун-т. Липецк : ЛГТУ, 2003. 354 с.
27. Культурология: фундаментальные основания прикладных исследований : монография / Аванесова Г. А., Аверина М. В., Акопян К. З. и др.; под ред. И. М. Быховской / Рос. ин-т культурологии, Науч.-образоват. центр Рос. ин-та культурологии, Ин-т систем. исслед. и координации соц. процессов. М. : Смысл, 2010. 634 с.
28. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 334 с.
29. Лич Р. Театр : теория и практика / пер. с англ. Е. А. Кривошея. Харьков : Гуманитар. Центр, 2015. 244 с.
30. Лудченко А. А. Основы научных исследований: пособие Київ : Знання, 2001. 420 с.
31. Луков В. А. Возможности культурологии как парадигмы гуманитарного знания // Знание. Понимание. Умение. 2011. № 1. С. 68–71.
32. Лях В. Культурология искусства как междисциплинарная константа // Интеграция науки и высшего образования в социально-культурной сфере : сб. науч. тр. Москва, 2007. С. 114–124.
33. Майданов А. С. Методология научного творчества. Москва : Изд-во ЛКИ, 2008. 512 с.
34. Мороз В. І. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і змісту : навч. посіб. Київ : Курс, 1997. 56 с.
35. Надольський Й. Е., Колб О. Г. Організація написання і захист магістерських та дипломних робіт : метод. рекомендації / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2008. 24 с.
36. Новиков А. М. Методология художественной деятельности. Москва : Эгвес, 2008. 72 с.

37. Новий тлумачний словник української мови. У 4 т. Т. 4. (РОБ–Я) / уклад. : В. Яременко, О. Сліпушко. Київ : АКОНІТ, 2000. С. 170–171.
38. Основы научных исследований / Б. И. Герасимов, В. В. Дробышева, Н. В. Злобина, Е. В. Нижегородов, Г. И. Терехова. Москва: ФОРУМ, 2013. 272 с.
39. Орлова Е. В. К вопросу о культурологическом анализе театрального пространства // Вестник Оренбург. гос. ун-та, 2008. № 6 (88). С. 10–16.
40. Паві П. Словник театру. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 640 с.
41. Панченко В. І. Становлення культурологічного напрямку у дослідженні мистецтва // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 1999. Вип. 3, ч. 1. С. 5–21.
42. Попов А. Д. Художественная целостность спектакля. Москва : ГИТИС, 2012. 249 с.
43. Попов П. О методе. Театральная педагогика. Режиссура. Москва : ВЦХТ, 2005. – 159 с.
44. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2003. 320 с.
45. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2007. 254 с.
46. Рузавин Г. И. Методология научного исследования: пособие Москва : Юнити-Дана, 1999. 200 с.
47. Сахновский В. Г. Режиссура и методика ее преподавания : учеб. пособие Москва : ГИТИС, 2013. 294 с.
48. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ, 2000. 260 с.
49. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила : ДСТУ 3582-97. Київ : Держстандарт України, 1998. 24 с.
50. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-е вид., перероб. Київ : Знання, 2007. 317 с.
51. Современный словарь-справочник по искусству / науч. ред. и сост. А. А. Мелик-Пашаев. Москва : Олимп : АСТ, 2000. 816 с.
52. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 320 с. : іл.
53. Театральная энциклопедия. В 5 т. / гл. ред. П. А. Марков. Москва : Совет. Энцикл., 1967. (Энциклопедии. Словари. справочники).
54. Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Германова де Діас Е. В. Культурологія : навч. посібник. Х. : ХДАК, 2011. 473 с.
55. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 7-е вид., стер. Київ : Знання, 2011. 310 с.
56. Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Кушнарєнко Н. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2016. 329 с.
57. Шкляр М. Ф. Основы научных исследований: Учебное пособие для бакалавров. 4-е изд. Москва : Дашков и К, 2012. 244 с.

7. Список використаних джерел

58. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту».
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
59. Закон України «Про вищу освіту».
URL: <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
60. Інструкція Міністерства освіти і науки України, стандартів вищої освіти України.
URL: <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
61. Розроблення стандартів вищої освіти.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/rekomendatsii-1648.pdf>
62. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», галузі знань 02 «Культура і мистецтво» на другому магістерському рівні.
URL: http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/lic_obsyag/licenseod2/026/arc/OP
63. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266.
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
64. «Положення про організацію практик студентів Харківської державної академії культури» від 27.12 2018 р. Пр. № 5 / Міністерство культури та інформаційної політики України, Харківська державна академія культури. Харків: ХДАК, 2018, 10 с.
URL: http://harkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops.pdf
65. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
66. Магістерська робота : метод. реком. до підготовки та захисту магістерської роботи для магістрантів, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 026 «Сценічне мистецтво» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т театр. мистецтва, Каф. режисури [розроб.: С. І. Гордєєв, С. М. Шумакова]. — Харків, 2018. — 46 с.
67. Менеджмент шоу-бізнесу : програма та навч.-метод. матеріали, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 021 «Аудіо-візуал. мистецтво та виробництво» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т театр. мистецтва, Каф. режисури ; [розроб. С. М. Шумакова]. — Харків : ХДАК, 2018. — [26] с.
68. Режисура та майстерність актора : програма та навч.-метод. матеріали, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 026 «Сцен. Мистецтво» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т театр. мистецтва, Каф. режисури ; [розроб.: С. І. Гордєєв, С. М. Шумакова]. — Харків : ХДАК, 2018. — 56 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури.
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського.
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка.
4. Відео /аудіо вистави.
5. Відвідування театрів.
6. Сайти театрів і театральних студій.
7. Український театральний простір. Офіційний сайт
URL: <http://www.atheatre.com.ua/>.
8. Центр ім. Вс. Мейерхольда. Офіційний сайт
URL: <http://www.teatr.kherson.ua>.
9. Teatre. Театральний портал
URL : <http://teatre.com.ua> .
10. Новая драма. Офіційний сайт
URL : <http://www.newdrama.ru>.
11. Театральная энциклопедия: электронная библиотека культуры искусства
URL: www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Teatr/_Index.php.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ВИТЯГИ З ТЕКСТІВ «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ» (зі змінами та доповненнями)

(затвердженого Вченою Радою ХДАК 21 лютого 2021 р. Протокол № 7)¹

Загальні положення

Положення про організацію практик **здобувачів вищої освіти** Харківської державної академії культури (далі – Академія) є складовою в комплексі положень з організації освітнього процесу. Цим Положенням регулюються загальні питання організації, проведення підсумкового контролю усіх видів практики студентів Академії.

Положення розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (ст. 51.); Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН України № 93 від 08.04.1993 р., Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах, затверджено наказом МОН України від 01.08.2001 р. № 563, Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури.

Практика **здобувачів освіти** закладів вищої освіти України є важливою і невід’ємною складовою частиною освітнього процесу з підготовки фахівців. Зміст та обсяги практик повинні відповідати освітнім програмам відповідного рівня, навчальним планам, наскрізним програмам практики та робочим програмам. Практика, як цикл підготовки, входять до числа навчальних дисциплін за семестр і враховуються в баланс навчального часу студента. Обсяг практики вимірюється у кредитах.

Практична підготовка **здобувачів вищої освіти** забезпечується проходженням різних видів практики та передбачає удосконалення професійно-практичної підготовки **здобувачів вищої освіти**, надання їм достатнього обсягу знань та умінь відповідно до вимог освітньої програми.

Практика **здобувачів вищої освіти** проводиться у структурних підрозділах Академії та на галузевих підприємствах, установах, організаціях різних форм власності згідно з укладеними угодами.

Бази практики

Практика **здобувачів вищої освіти** Академії проводиться на базах, які відповідають меті, змісту, завданням практики.

¹ «Положення про організацію практик **здобувачів вищої освіти** Харківської державної академії культури» від 21.02.2021 р. Пр. № 7 / Міністерство культури та інформаційної політики України, Харківська державна академія культури. Харків: ХДАК, 2021, 10 с.
URL: http://harkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops.pdf

Базами практики можуть бути навчальні, виробничі та наукові підрозділи Академії, підприємства, організації та установи будь-якої форми власності в Україні, які повинні відповідати таким вимогам:

- здатність забезпечити виконання програми практики відповідних освітніх рівнів та спеціальностей;
- наявність структур, що відповідають спеціальностям (освітнім програмам), за якими здійснюється підготовка фахівців в Академії
- можливість кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- надання студентам права користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства.

З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Академія завчасно укладає угоди на її проведення (*ключовий змістовий фрагмент тексту Угоди на проведення практики студентів Харківської державної академії культури у Додатку 2*). Угода є юридичною основою для проведення практики. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами. Вона може визначитися на період конкретного виду практики або терміном до 5 років.

Якщо в договорі (контракті) на підготовку фахівця обумовлене місце проведення практики, окремі угоди не укладаються. При проведенні практики в структурних підрозділах академії, угоди не укладаються.

Для іноземних студентів бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців. Якщо це не передбачено, студенти-іноземці проходять практику в підрозділах Академії або на зовнішніх базах. Іноземним студентам у встановленому порядку видаються програма практики та індивідуальне завдання. Після закінчення практики вони складають звіт в порядку, встановленому кафедрою.

Студенти можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр визначати для себе базу проходження практики за умови, що вона відповідає встановленим вимогам для проходження визначеної практики.

За наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади на період проведення практики, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики.

Організація і керівництво практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практик покладається на ректора Академії. Наказом ректора про проведення практики студентів затверджується місце та терміни проведення практики, склад студентських груп, відповідальний керівник практики від кафедри.

Загальну організаційну діяльність з питань практики та контроль за її проведенням в Академії здійснює керівник виробничої практики, який підпорядкований начальнику навчального відділу.

Керівник виробничої практики від Академії:

- приймає інформацію від керівника факультету (заступника декана, особи відповідальної на факультеті за практику) щодо укладення угод про практику та розподілу студентів за базами практик;
- узгоджує з базами практики контингент студентів;
- готує накази про практику та узгоджує з деканом;
- готує листи-звернення на бази практики та направлення для студентів;
- разом с керівництвом деканату та керівниками практики від кафедри приймає участь в інструктивних зборах, організаційних заходах, установчих нарадах, ознайомлює студентів з порядком проходження практики;
- контролює види і терміни проведення практики, визначені навчальними планами;
- здійснює інспектування практики;
- приймає участь у підсумкових зборах (конференціях) на яких аналізують та обговорюють практику, висловлюють пропозиції, рекомендації, побажання щодо вдосконалення організації проведення та зміст практики.
- на основі факультетських звітів про практику готує щорічний підсумковий звіт по академії;
- вивчає нові підприємства й установи з метою використання їх як баз практики для студентів академії;
- забезпечує кафедри нормативною документацією з питань практики.

Викладач – керівник практики від кафедри:

- на початку практики проводить інформаційні збори на яких інструктує студентів з техніки безпеки (*Додаток 3*), ознайомлює з порядком отримання документації (направлення, програми, щоденники, індивідуальні завдання, тощо), перелік яких встановлюється у наскрізній програмі практики студентів, з урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю, освітньою програмою;
- надає консультації студентам щодо виконання індивідуальних завдань і робочої програми практики;
- ознайомлює керівників від баз практик з програмою практики й обов'язками, які покладаються на них;
- періодично інформує деканат факультету, завідувача кафедри, керівника виробничої практики від академії про проходження практики, вирішує з ними поточні питання;
- контролює виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, контролює ведення керівником від бази практики обліку відвідування студентами практики;
- здійснює підведення підсумків практики, дає оцінку роботі студента, складає звіт і надає його керівникові факультету;
- у складі комісії бере участь у прийнятті заліку з практики.

Студенти Академії під час проходження практики зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики; вести щоденник проходження практики;
- з дотриманням усіх вимог стандартів своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту і скласти залік з практики;
- проходити практику за термінами, визначеними в наказі по академії.

Зміна терміну проходження практики з поважних причин або продовження терміну практики здійснюється за рішенням кафедри, узгодженим з деканатом і затверджується наказом по академії.

Студенти-практиканти несуть повну відповідальність за виконання програми практики.

Для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, практика триває один місяць, якщо вони не працюють за спеціальністю.

Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), підписаний та оцінений керівником від бази практики, подається на рецензування викладачу – керівнику практики від кафедри.

Звіт з практики захищається студентом з диференційованою оцінкою в комісії. До складу комісії входять керівники практики від закладу вищої освіти, і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали студентам спеціальні дисципліни.

Залік може бути проведений як на базах практики, так і в Академії.

Оцінка за практику вноситься в залікову відомість і в залікову книжку студента та враховується стипендіальною комісією під час призначення стипендії.

Студент, який не виконав у повному обсязі програму практики та отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з академії за поданням декана факультету.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні результати практичної підготовки студентів на Раді факультету. Звіти студентів про практику зберігаються на кафедрах протягом трьох років. Звіти відповідальних за практики на кафедрі про проходження практики студентами зберігаються на кафедрах протягом 5 років (Перелік типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 578/5).

ВИТЯГИ З ТЕКСТІВ
«ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ»

(зі змінами та доповненнями)

(затвердженого Вченою Радою ХДАК 21 лютого 2021 р. Протокол № 7)²

(ключовий змістовий фрагмент тексту Угоди на проведення практики здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури)²

База практики зобов'язується:

Прийняти **студентів** на практику згідно з календарним планом.

Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

Створити необхідні умови для виконання **студентами** програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

Забезпечити **студентам** умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці.

У разі потреби навчати **студентів-практикантів** безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

Надати **студентам-практикантам** і керівникам практики від академії можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

Забезпечити облік виходу на роботу **студентів-практикантів**. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти академію.

Після закінчення практики дати характеристику на кожного **студента-практиканта**, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

Харківська державна академія культури зобов'язується:

Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список **студентів**, яких направляють на практику.

Забезпечити додержання **студентами** трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.

² «Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури» від 21.02.2021 р. Пр. № 7 / Міністерство культури та інформаційної політики України, Харківська державна академія культури. Харків: ХДАК, 2021, 10 с.
URL: http://harkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops.pdf

УГОДА № _____
на проведення практики здобувачів вищої освіти

м. Харків

« _____ » _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони **Харківська державна академія культури** (далі Академія) в особі **ректора ШЕЙКА Василя Миколайовича**, що діє на підставі статуту і, з другої сторони _____

(юридична назва підприємства, установи, організації)

(далі — база практики), в особі _____

(посада, ім'я та прізвище)

що діє на підставі _____ уклали між собою цю угоду на
 (статуту підприємства, розпорядження, доручення)
 проведення практики здобувачів вищої освіти:

1. БАЗА ПРАКТИКИ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом: _____

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість практикантів	Термін практики	
					початок	закінчення
1.						
2.						
3.						

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти — практикантами програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти-практикантам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчити безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати здобувачам вищої освіти-практикантам і керівникам практики від Академії можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, бібліотеками, технічної та іншою документацією, необхідною для виконання програм практики.

1.6. Забезпечити облік виходу на роботу здобувачам вищої освіти-практикантам. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Академію.

1.7. Після закінчення практики дати письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

2. АКАДЕМІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень — список здобувачів вищої освіти-практикантів, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти-практикантами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти-практикантами під час проходження практики.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА НЕВИКОНАННЯ УГОДИ:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Керівництво практикою проводиться безкоштовно.

3.4. Угода складена у двох примірниках: по одному — базі практики і Академії.

3.5. Угода набуває сили після її підписання обома сторонами і діє згідно з календарним планом до кінця 20__ р.
(до 5 років)

4. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН:

Академія:

Харківська державна
академія культури,
61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел.: 771-04-29

База практики: _____

5. ПІДПИСИ ТА ПЕЧАТКИ:

Академія

_____ **Василь ШЕЙКО**
(підпис)

База практики:

_____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

М.П. «___» _____ 20__ р.

М.П. «___» _____ 20__ р.

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет _____
Кафедра _____

ІНСТРУКТАЖ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Нормативно-правовий акт, за яким проводиться інструктаж : _____

Під час _____ (вказати назву практики) практики у __ семестрі 20__/20__ н.р.

Рівень вищої освіти _____

Курс _____

Спеціальність: _____

Освітньо-професійна програма: _____

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ викладача, що проводить інструктаж _____

Дата проведення інструктажу: _____

Керівник практики від кафедри: власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Інструктаж отримано і засвоєно, у чому розписуємося:

№	Ім'я та ПРІЗВИЩЕ	Підпис	Примітка
1.			
2.			
3.			
4.			

Інженер з охорони праці, що проводить інструктаж відповідальних осіб

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**ПЕРЕЛІК ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ У ДОДАТКАХ**

Загальні звітні документи:

1. Звіт про проходження практики (*Додаток 6*).
2. Індивідуальний план проходження практики (*Додаток 7*).
3. Щоденник практики (*Додаток 8*).
4. Календарний план проходження практики (*Додаток 9*).
5. Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти (*Додаток 10*).
6. Відгук осіб, які перевіряли проходження практики (*Додаток 11*).
7. **Супутні документи з виробничої практики за спеціалізаціями:**
 - для режисерів естради та масових свят: сценарії проведення культурно-дозвільних заходів та їх аналіз;
 - для режисерів театру: сценарії вистав та інсценівок та їх аналіз;
 - для акторів театру: самостійно розроблені мізансцени однієї зі сцен вистави з репертуару театру та їх аналіз.
8. **Постановчі документи з виробничої практики за спеціалізаціями**
(*Додаток 12, 13, 14*):
 - режисерів естради та масових свят: режисерський сценарій з елементами постановчого плану масового театралізованого заходу;
 - режисерів театру: режисерський сценарій з елементами постановочного плану вистави;
 - акторів театру: акторський ідейно-тематичний аналіз сценічного втілення ролі + афіші, буклет, рецензії, статті на виконану роль, відео і фото документи вистави.
9. Фотомонтаж чи відео-версія заходу.
10. Рецензія на постановчий план заходу.
11. Протокол обговорення самостійної практичної роботи (*Додаток 15*).
12. Характеристика на здобувача вищої освіти, що підтверджена печаткою культурного закладу (*Додаток 16*).
13. **Звіт про проходження практики педагогічної** (*Додаток 17*).
14. **Довідка про проведення відкритого заняття для педагогічної практики**
(*Додаток 18*).
15. **Звіт про проходження практики науково-дослідницької** (*Додаток 19*).

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУШУ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури

ДОКУМЕНТАЦІЯ

практики (виробничої / педагогічної / науково-дослідної)

здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури

освітнього рівня «Магістр»,

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»,

спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

очне /заочне відділення,

___ курс, група МАГ

Харків

20__

ЗРАЗОК ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ _____
(назва практики)

здобувача вищої освіти _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво» _____

спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» _____

освітній рівень «Магістр» _____

освітня програма _____

_____ курс, група _____, _____ форма навчання
очна /заочна

База практики _____

Термін проходження практики з «__» _____ по «__» _____.

Керівник практики від кафедри _____

Дата здачі звіту на кафедру «__» _____ 20__ р.

Звіт захищений «__» _____ 20__ р.

Харків
20__

ЗРАЗОК ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ-ГРАФІКУ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

здобувача вищої освіти _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво» _____

спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» _____

освітній рівень «Магістр» _____

освітня програма _____

_____ курс, група _____, _____ форма навчання
очна /заочна

№	База практики	Зміст і види роботи	Дата виконання	Місце виконання	Час виконання	Відмітка про виконання
1	Харківська державна академія культури	Розробка сценарію	4.02.2020	Актовий зал ХДАК	12:00-16:00	

Якщо з будь-яких причин заплановане завдання студента було змінено, то у щоденнику дається пояснення причин зміни і визначається новий термін його виконання.

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти _____
(ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Освітній рівень _____

_____ курс, група _____

ЗРАЗОК ЗІСТУ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Здобувача вищої освіти _____
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

прибув на підприємство, організацію, установу _____

М.П. « ____ » _____ 20__ р.

Вибув з підприємства, організації, установи _____

М.П. « ____ » _____ 20__ р.

(підпис)

(посада, ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША
ПОСТАНОВЧОГО ПЛАНУ МАСОВОГО ТЕАТРАЛІЗОВАНОГО ЗАХОДУ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури

Постановчий план

**Церемонії вручення дипломів магістрам спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»
зі святковою новорічною програмою
«У нове життя в Новому році!»**

Виконав(-ла):
здобувач вищої освіти
освітній рівень «Магістр»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Керівник:
(науковий ступінь, учене звання, посада)
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Допущена до захисту

Харків
20__

ЗРАЗОК СХЕМИ ПОСТАНОВЧОГО ПЛАНУ МАСОВОГО ТЕАТРАЛІЗОВАНОГО ЗАХОДУ

Зміст

Вступ. Обґрунтування вибору

Цілі та завдання видовища (його навчально-виховні завдання). Додаткові завдання, пов'язані із залученням нових учасників, популяризацією діяльності колективу і його членів та т. ін. Контингент виконавців та глядачів. Творчі й матеріальні можливості для втілення даного видовища.

I. Режисерський аналіз вистави

1. Літературний та документальний матеріал сценарію.

Тема свята або урочистої дати. План-зміст та відбір поданих літературних та документальних матеріалів, участь їх у написанні сценарію (використання раніше опублікованого сценарію або написання оригінального). Обґрунтованість використання матеріалів при написанні сценарію. Стисла характеристика автора літературного матеріалу (час, світогляд, особливості творчості). Іконографічний матеріал, відібраний до розробки художнього задуму постановочного плану. Літературний варіант сценарію.

2. Ідейно-тематичний аналіз сценарію.

Тема та ідея сценарію видовища. Етапи послідовного і логічного розкриття або розвитку теми (епізоди, їх теми). Конфлікт. Особливості конфлікту. Дія та контр дія. Жанр видовища.

3. Складання сценарію.

Архітектоніка (основні вузли розвитку теми – експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка). Особливості композиції. Сценарний хід.

II. Режисерський задум видовища

1. Спрямованість. Надзавдання та наскрізна дія видовища.

Образ видовища. Форма видовища. Атмосфера і темпоритм видовища.

2. Розробка постановочного плану видовища. Режисерські епізоди (назви епізодів, завдання виконавців у зв'язку з режисерським рішенням епізоду). Принципи мізансценування (система мізансцен, види, характер). Темпоритм і атмосфера кожного епізоду.

3. Художнє рішення видовищ. Місце проведення. Просторове бачення видовища. Принцип рішення. Технічні завдання та їх вирішення. Застосування технічних засобів у художньому рішенні видовища.

4. Музично-шумове рішення видовища. Принцип музичного рішення та відбір творів. Характер музичних фрагментів і номерів. Спосіб виконання музичних творів (артисти, колективи, механічний запис).

5. Розповідь про загальні художні особливості майбутнього видовища.

III. Документація

1. Режисерський екземпляр сценарію (текст видовища з зазначенням ліворуч назви епізодів, ідейно-сміслових акцентів та ідей, мізансцен, завдань виконавців, темпоритму, атмосфери, освітлювального та музичного оформлення).

2. Ескізи оформлення і костюмів.

3. Виписка на:

- виконавців та їх кількісний склад;
- наявної світлової апаратури та на додаткову світлову апаратуру; партитуру світла;
- проекційну та звукову апаратуру;
- відеоматеріали;
- аудіо-записи з зазначенням часу звучання кожного окремого фрагмента;
- костюми або їх деталі;
- реквізит;
- грим;
- тривалість видовища.

4. План-схема сценарію видовища (монтажний листок) – позначення тривалості видовища з сигналами до роботи всіх видів служб, що зайняті у видовищі, позначення місць розташування видовища та учасників до та після видовища.

5. Схема планування просторового рішення видовища.

6. Графік роботи над видовищем.

7. Афіші, запрошення, рецензії, фото та інші види реклами.

8. Фото-, відео-, аудіоматеріали, що записані на диску.

9. Документи, про виконану роботу (видовище) комісії, що приймає (3 акти про роботу, що прийнято, 3 протоколи обговорення роботи, затверджені печаткою і підписами членів комісії – не менше 5 осіб).

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ
ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ СЦЕНІЧНОГО ВТІЛЕННЯ РОЛІ**

Титульний аркуш

Харківська державна академія культури
Кафедра режисури

**ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ СЦЕНІЧНОГО
ВТІЛЕННЯ РОЛІ**

Зміст

Вступ. Обґрунтування вибору

Цілі та завдання вибору ролі. Додаткові завдання, пов'язані з роботою в театральному колективі, популяризацією діяльності колективу і його членів та ін. Творчі й матеріальні можливості для втілення ролі.

Актуальність теми (ролі) та її практична значущість.

Основний зміст

Огляд драматургії (конкретної п'єси). Аналіз робіт, присвячених тлумаченню драматургії (10–15 джерел). Огляд повинен являти собою систематизований аналіз теоретичної, методичної й практичної новизни, значущості, переваг та недоліків драматургічних робіт за групами: роботи, що висвітлюють історію виникнення і розвитку проблеми; теоретичні роботи, які повністю присвячені темі; роботи, що розкривають тему частково. Висновок огляду про ступінь виствітленості в літературі основних аспектів обраної ролі.

Ідейно-тематичний аналіз сценічного втілення ролі.

Мізансценування та аналіз мізансценування.

Висновки

Підведення підсумків проведеної роботи над образом. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, практичних рекомендацій. У висновках необхідно визначити не лише позитивне, що вдалося виявити в результаті практичного показу.

Список використаних джерел

Бібліографічний опис джерел за державним стандартом.

Додатки (Документація)

1. Ілюстративний матеріал (фото, афіші, буклети)
2. Рецензії, статті на виконану роль
3. Відеозапис

**ЗРАЗОК ФОРМИ ПРОТОКОЛУ ОБГОВОРЕННЯ РОБОТИ (ПРОЕКТУ)
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

ПРОТОКОЛ

**засідання комісії, що приймає захід /виставу /роль,
підготовлений здобувачем освіти випускного курсу кафедри режисури
Харківської державної академії культури.**

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

У період з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.
здобувач вищої освіти _____

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

підготував(-ла) з _____
(повна назва колективу /театру та адреса закладу культури /мистецтва, при якому він створений)
та поставив до захисту захід /виставу /роль _____

(назва сценарію заходу /вистави /ролі)

Оцінюючи перегляд поставленого до захисту заходу /вистави /ролі,
комісія зазначає наступне _____

(приводиться текст обговорення захисту з іменами та прізвищами тих, хто приймав в ньому участь, та повний зміст їх виступів (у кожному виступі поряд із загальним враженням від заходу /вистави /ролі повинна бути дана оцінка ідейної спрямованості постановки, художньої цінності заходу /вистави /ролі, оригінальності режисерського тлумачення, оформлення тощо — оцінюється практична робота здобувача освіти)

Обговорення заходу /вистави /ролі повинно закінчитися постановою комісії прийняти проект (роботу) з оцінкою _____ («відмінно» /«добре» /«задовільно»).

Керівник комісії: _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ, посада, місце роботи, підпис)

Члени комісії : _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ, посада, місце роботи, підпис)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

«__» _____ 20__ р.

М.П.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА

**здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури
освітнього рівня «Магістр»,
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»,
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
очне /заочне відділення,
___ курс, група МАГ**

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) в період з «___» _____ по «___» _____ проходив(-ла) навчально-виробничу практику в (назва підприємства, організації, установи).

Практикант(-ка) ознайомився(-лась) з особливостями сценічного майданчику і технічних служб, які працюють у (місце проходження практики).

За час проходження практики (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) в якості режисера здійснив(-ла) постановку епізоду _____, продемонструвавши свої професійні навички та рівень фахової підготовки на всіх етапах втілення власного задуму.

Практикант(-ка) детально ознайомився(-лась) з представленими технічними можливостями та тісно співпрацювала з акторами та виконавцями.

Практикантом(-кою) були проведені репетиції, які відбивали ретельну розробку художніх образів кожного з персонажів театралізованого епізоду. Також було знайдено всі необхідні костюми та реквізит, що продемонструвало відповідальний підхід (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) до створення й втілення художнього оформлення епізоду. При проведенні репетиційного процесу практикант(-ка) щоразу детально аналізувала робочий процес, поступово втілюючи власний режисерський задум.

Разом з тим, практикант(-ка) проявив(-ла) не тільки режисерські, а й драматичні здібності при написанні оригінального сценарію. Також було продемонстровано теоретичні й практичні знання і навички в області режисури естради та масових свят, що проявило рівень фахової підготовки здобувача освіти спеціальності «Сценічне мистецтво».

За час проходження практики (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) проявив(-ла) себе як особистість творча та ідейна, ініціативна та відповідальна, дисциплінована та професійно підготовлена до самостійної роботи. Крім того, практикант(-ка) проявив(-ла) різносторонні здібності та гнучкість характеру при роботі з виконавцями та учасниками поставленого епізоду.

Враховуючи все вищезазначене, слід вважати, що (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) пройшов(-ла) практику успішно й заслуговує оцінки «_____».

Керівник практики
від підприємства (організації, установи)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

М.П.

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури
освітнього рівня «Магістр»,
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»,
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
очне /заочне відділення,
I курс, група МАГ

База педагогічної практики: Харківська державна академія культури

У період з «___» _____ 20__ р. по «___» _____ 20__ р. я, (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ), проходив(-ла) педагогічну практику, передбачену освітньо-професійною програмою «Сценічне мистецтво».

За час проходження практики я був(-ла) присутня на відкритих лекційних та практичних (дистанційних) заняттях педагогів-практиків Харківської державної академії культури з таких дисциплін, як:
«_____»,
(назва)

«_____», «_____»,
(назва) (назва)

Мною було ретельно проаналізовано відвідані заняття з метою ознайомлення з методикою проведення лекційних та практичних занять педагогів Академії, на підставі прикладу викладацької роботи яких було розроблено конспект мого лекційного заняття та проведена лекції із дисципліни «_____» на тему: «_____».
(назва) (назва)

Також було проведене практичне заняття для членів моєї академічної групи з курсу «_____» на тему: «_____»,
(назва) (назва)
до якого було сформовано план-конспект роботи _____.

Мною повністю виконана програма педагогічної практики та поставлені завдання, в результаті чого підготовлено необхідний пакет документації, де відображений весь процес моєї педагогічної діяльності.

Здобувач вищої освіти

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

ДОВІДКА
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ
здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури
освітнього рівня «Магістр»,
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»,
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
очне /заочне відділення,
І курс, група МАГ

Здобувач вищої освіти (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) «___» _____20___ р.
підготував(-ла) та провів(-ла) відкрите лекційне / практичне (дистанційне)
заняття курсу «_____» на тему: «_____»,
(назва) (назва)
зі здобувачами вищої освіти _____ курсу (в сервісі для організації онлайн-
конференцій Zoom).

Керівник практики

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

ЗВІТ
ПРО ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури
освітнього рівня «Магістр»,
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»,
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
очне /заочне відділення,
I курс, група МАГ

У період з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р. я, (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ), проходив(-ла) науково-дослідницьку практику, передбачену освітньо-професійною програмою «Сценічне мистецтво».

За час проходження практики я звернувся(-лась) до електронних фондів та відвідав(-ла) спеціалізовані бібліотеки з приводу пошуків матеріалів для осмислення процесу наукового дослідження в цілому, що надало змогу зрозуміти ключові аспекти роботи, принцип розкриття його змістової сутності, підготовки послідовності виконання магістерського дослідження, зокрема формування його джерельної бази.

Здійснювався пошук наукових матеріалів та публіцистичної періодики з метою розкриття обраної мною теми: « _____ ».

ХДАК: наукова бібліотека, читальна зала, електронний довідник, абонемент.

НБУ ім. В. І. Вернадського: електронний фонд.

Харківська обласна універсальна наукова бібліотека: електронний каталог.

ЛМБ ім. К. С. Станіславського: читальна зала, електронна зала.

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)